

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 715 /2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť R. K., zastúpenej advokátom JUDr. Zsoltom Vargom, Štúrova 19, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 18 P 117/2012-326 z 30. mája 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 Co 69/2013-375 z 29. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2014 doručená sťažnosť R. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 18 P 117/2012-326 z 30. mája 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej

len „krajský súd“) č. k. 7 Co 69/2013-375 z 29. apríla 2014, ktorými jej bolo zvýšené výživné zo sumy 117 € na 150 € mesačne od 1. septembra 2012 do budúcnosti.

2. Sťažovateľka v sťažnosti namietala, že

a) okresný súd napadnutým rozsudkom

- nevykonal hodnotenie dôkazov samostatne a vo vzájomných súvislostiach, čím nesprávne zistil skutkový stav,

- nevykonal dostatočne rozsiahle dokazovanie na zistenie majetkových pomerov,

- nesprávne aplikoval viaceré ustanovenia právnych predpisov,

b) napadnutým rozhodnutím zasiahol krajský súd do práv sťažovateľky tým, že

- potvrdil nesprávne rozhodnutie prvostupňového súdu založeného na svojvoľnom vyhodnotení dôkazov a nesprávnom výklade ustanovení právnych predpisov na daný skutkový stav,

- nijako neodpovedal na viaceré kľúčové námietky a výhrady sťažovateľky, na ktoré je odpoveď v danom prípade nevyhnutným predpokladom splnenia ústavnej povinnosti krajského súdu na dostatočné a relevantné odôvodnenie svojho rozhodnutia,

- k nesúhlasu s námietkami sťažovateľky nepodal žiadne vlastné odôvodnenie, len sa tendenčne držal jednej línie právnych názorov prevzatých z prvostupňového rozsudku.

3. Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vyslovil porušenie uvedených článkov ústavy a dohovoru napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, tieto rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 9 506,72 € a príslušné trovy konania, ktoré nevyčíslila.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 142/2011). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený. Dôvodom odmietnutia návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je

absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

7. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Predovšetkým ústavný súd pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj tým, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 214/07).

8. Ako z uvedeného vyplýva, ústavnému súdu v zásade neprislúcha hodnotiť správnosť skutkového a právneho záveru všeobecného súdu v konkrétnej právnej veci, ani výklad zákona, ktorý v konkrétnej veci aplikoval. Sťažovateľka však túto stabilizovanú judikatúru ústavného súdu opomína, a sťažnosť uplatnila v podstate ako ďalší opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Sťažnosť v podstate iba kopíruje dôvody, ktoré už sťažovateľka uplatnila v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, a tieto stručne dopĺňa všeobecnými tvrdeniami, z ktorých vyvodzuje porušenie svojich práv. Účel sťažnosti je však v porovnaní s opravnými prostriedkami v systéme všeobecného súdnictva diametrálne odlišný, keďže táto sleduje výlučne ochranu základných práv a slobôd.

9. Vychádzajúc z možných mantinelov ústavno-súdnej korekcie rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ústavný súd konštatuje, že okolnosti prevažne skutkového charakteru, ktorým sa sťažovateľka vo svojej sťažnosti podrobne venuje s cieľom zvrátiť pre ňu nepriaznivé právne posúdenie veci, však neodôvodňujú záver o tom, že by sa krajský súd dopustil takých zjavných omylov v právnom posúdení veci, ktoré by mohli viesť k záveru ústavného súdu o arbitrárnosti jeho rozsudku. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľky uberala iným smerom ako právny názor krajského súdu (k podstatne vyššiemu výživnému), ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať. Konanie pred všeobecným súdom spravidla nekončí podľa želania účastníka konania, ale táto okolnosť nie je sama osebe ústavno-právnym základom pre namietanie porušenia základných práv.

10. Ústavný súd preto môže konštatovať, že rozhodnutie a postup krajského súdu bol ústavne konformný a nevyžadujúci korekciu zo strany ústavného súdu.

11. Pokiaľ išlo o obdobné námietky sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu, ústavný súd dodáva, že ich pre nedostatok právomoci nemohol posúdiť (I. ÚS 103/02). Mohol ich posúdiť a aj ich posúdil krajský súd v rámci odvolacieho konania, ktoré iniciovala sťažovateľka a jej otec.

12. Vychádzajúc z uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že namietaným rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľky, preto jej sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (a vo vzťahu k rozsudku okresného súdu pre neprípustnosť) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2014